

Representantforslag 8 S

(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Steinar Reiten,
Line Henriette Hjemdal og Kjell Ingolf Ropstad

Dokument 8:8 S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Steinar Reiten, Line Henriette Hjemdal og Kjell Ingolf Ropstad om tiltak for å skape ny grønn vekst i Norge og like konkurransevilkår med Norges naboland for etablering av grønne datasentre

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge har store muligheter for å bli et vertsland for grønne datasentre. Norge har stor produksjon av vannkraft, kaldt klima, stabil geologi og et stabilt, politisk styre. I tillegg har Norge lovgivning som gjør nasjonen godt egnet til oppbevaring av data gjennom personvernlovgivingen.

Det ventes et kraftoverskudd i Norden på opp mot 30–50 TWh i 2020. Kraftprisene vil være konkurransedyktige med kontinentale priser i overskuelig fremtid. Grønne datasentre gir en unik mulighet for å utnytte overskuddskraft til å skape grønne arbeidsplasser i distrikts-Norge og bidra til ny verdiskaping. Internasjonale datasentre lokalisert i Norge på norsk vannkraft gir mulighet for grønn vekst i Norge, definert som økning i økonomisk vekst uten tilsvarende økning i klimagassutslipp.

Begrepet «kraftkrevende industri» er i endring i EU. Energiavgiftsdirektivet er under revidering, og i påvente av endringer har Finland og Danmark allerede omklassifisert datasentre over 5 MW til industri som kvalifiserer til redusert elavgiftssats i henhold til det arbeidet som skjer i EU. De finske og danske endringene er godkjent av EU-kommisjonen. Bestemmelser om energibeskatningen finnes i direktiv 2003/96/EU om omstrukturering av rammebetingelser for

beskatning av energiprodukter og elektrisitet, under energiskattedirektivet.

Samtidig utreder også Sverige nå reduksjon av elavgift for tjenesteytende industri. IT-minister Anna Karin Hatt skrev følgende den 7. juni 2014:

«För att fler ska välja att etablera sig i Sverige och investera här behöver vi ha goda konkurrensvillkor i Norden. Därför har regeringen beslutat att utreda sänkta och harmoniserade elskatter för tjänstesektoren såväl som för tillverkningsindustrien. Våra grannländer Finland och Danmark har nyligen inkluderat tjänstsektoren i de lägre elskattenivåerna. Vi vill göra detsamma för att värna svensk konkurrenskraft. Dagens tjänsteföretag kan vara lika elintensiva som företag i den traditionella tillverksindustrien. Denne utveckling förutsåg ingen för över 20 år sedan.»

Socialdemokratene i Sverige har også vært opp-tatt av det samme og leverte i mai 2014 et forslag til Riksdagen om nedsettelse av elavgift for datasentre over 5 MW. Grensen i Finland er også satt til 5 MW.

I Norge er det i dag tre datasentre som forbruker mer kraft enn 5 MW. Her betaler datasentre i dag 12,39 øre i elavgift, mens redusert sats er 0,45 øre.

Når Norden nå går mot et kraftoverskudd, er man godt posisjonert til å ta en del av nyutbyggingen av datasentre som planlegges i Europa. Frem mot 2020 er det estimert ca. 200 nye datasentre over 5 MW. Da er det viktig at Norge har like konkurransevilkår slik at man kan få etableringer og ta overskuddskraften i bruk i Norge.

Dersom også Sverige reduserer elavgiften slik politikerne har lovet, uten at Norge følger etter, vil et datasenter i Sverige eller Finland ha 20–40 pst. lavere totale energikostnader enn et tilsvarende norsk senter. Norsk overskuddskraft vil da kunne eksporteres – uten elavgift – og vil kunne brukes til datasentre i

Sverige og Finland uten å generere verdiskaping eller inntekter til Norge.

Provenytap for reduksjon av elavgift for datasentre over 5 MW er beregnet til mellom 10 og 40 mill. kroner per år. Inntektene som vil bli skapt i form av skatteinntekter vil være langt over dette beløpet.

Dersom Norge derimot blir konkurransedyktige på total energipris, har man mulighet til grønn verdiskaping i størrelsesorden 50–500 mrd. kroner de neste ti årene. BCGs rapport fra juni 2014 viser verdiskaping på 9 mrd. SEK og 4 500 arbeidsplasser i tiårsperioden etter Facebook-etableringen i Luleå. Tilvåxtverket påviste 260 direkte arbeidsplasser (hvorav ca. halvparten av arbeidsplassene krevde over 3 års høyskoleutdannelse) per år ved full drift, pluss 300 arbeidsplasser i byggeperioder, samt direkte og kvalitative ringvirkninger (f.eks. forskning) av etableringen.

Dagens avgiftsstruktur tar utgangspunkt i industrien slik den så ut for 20 år siden. En modernisering av elavgiften slik at den blir næringsnøytral basert på energiuttak, og ikke hva som produseres, er i tråd med EUs utvikling. Etter forslagsstillernes syn kan Norge skape grønn vekst, kompetansearbeidsplasser og ringvirkninger i distriktene der kraften produseres, dersom man handler raskt. Flere store internasjonale aktører vurderer nå etablering i Norden.

Konsolidering av offentlige norske datasentre

Flere land har rettet oppmerksomhet mot grønne datasentre i forbindelse med effektivisering av offentlig sektor. Norges naboland har slått sammen offentlig sektors IT-infrastruktur og oppnådd besparelser i form av redusert energiforbruk (i størrelsesorden 50–70 pst.) og redusert behov for arbeidskraft.

Det er ikke kun økonomiske og miljømessige hensyn som driver utviklingen. Sikkerhetshensyn

krever en mer profesjonell holdning til sikkerhetskopier eller «back-up». Etter 22. juli 2011 viste det seg at Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) oppbevarte serverne og sikkerhetskopiene av disse i umiddelbar fysisk nærhet av hverandre.

I dag er nettskyen eller «cloud computing» (definert som IT-infrastruktur og -tjenester levert over Internett i så stor skala at det gir stordriftsfordeler) et begrep som er relevant også for offentlig sektor. Nettskyen er i sitt vesen energieffektiviserende, og mange bedrifter kan oppnå en energieffektivisering på opptil 80 pst. ved å gå over til nettsky.

En gigant som skatteetaten må selvfølgelig kunne skalere opp til toppene den opplever et par ganger i året, men resten av året kan – og bør – den infrastrukturen kunne brukes av andre. En slik fleksibel delingsmodell kan håndteres trygt i en nettsky med adgang kun for norsk offentlig sektor. De resterende ca. 700 norske offentlige etater og kommuner har også effektiviseringsgevinster å hente ved å gå over til skytjenester.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å sette ned elavgiften til redusert sats som gjelder for industri, for datasentre med uttak over 5 MW.
2. Stortinget ber regjeringen se på mulige gevinster (økonomiske, miljømessige og sikkerhetsmessige) for norsk offentlig sektor ved konsolidering av offentlige norske datasentre.

7. oktober 2014